

Tot 6 miljoen euro. Zoveel kan de vergoeding van een topman in de rusthuissector oplopen, zo lazén we onlangs in De Morgen.

Ik moest even slikken.

Niet omdat ik tegen ondernemen ben. Integendeel. Ik ben zelf ondernemer. Al sinds 2009 bouw ik aan een zorgorganisatie. Ik weet wat ondernemen betekent. Verantwoordelijkheid dragen. Risico's nemen. Mensen tewerkstellen. Elke dag opnieuw zoeken naar oplossingen.

En ja, daar mag geld mee verdiend worden.

Maar wanneer er aan de top miljoenen verdiend worden, terwijl zorgverleners onder druk staan en kwetsbare mensen moeten vechten voor de ondersteuning die ze nodig hebben, dan moeten we ons toch ernstige vragen durven stellen.

Voor wie is onze zorg eigenlijk bedoeld?

Voor de aandeelhouder? Voor de bestuurder? Of voor de mens die hulp nodig heeft?

We zijn vergeten waar zorg om draait.

Als zorgondernemer, psychotherapeut en gerechtelijk expert zie ik al jaren hoe mensen vastlopen in systemen die net bedoeld zijn om hen te helpen.

Mensen met autisme. Mensen met psychische kwetsbaarheden. Mensen die niet zomaar in een hokje passen. Mensen die soms hun hele leven moeten bewijzen dat ze recht hebben op hulp.

En ondertussen praten we over budgetten, procedures, structuren en efficiëntie.

Begrijp me niet verkeerd. Een zorgorganisatie moet financieel gezond zijn. Zonder een degelijk financieel model bestaat er geen duurzame zorg.

Maar winst mag nooit belangrijker worden dan de mensen voor wie we die zorg organiseren.

En ook niet dan de mensen die elke dag die zorg verlenen.

Want goede zorg begint bij mensen. Bij zorgverleners die de tijd, de middelen en het vertrouwen krijgen om hun werk goed te doen. En bij cliënten die niet behandeld worden als een dossier of een kost, maar als mensen met mogelijkheden.

Ik wil niet blijven klagen. Ik wil bewijzen dat het anders kan.

In 2009 begon ik als zelfstandig psychotherapeute in Koekelare.

Vandaag is Indigo Groep uitgegroeid tot een organisatie waarin psychologische begeleiding, begeleid wonen, kinderopvang en arbeidsintegratie elkaar versterken.

Niet omdat ik koste wat het kost een grote organisatie wilde uitbouwen.

Maar omdat ik telkens opnieuw zag wat er ontbrak.

Een mens heeft niet alleen nood aan therapie. Soms heeft die ook nood aan een thuis. Aan werk. Aan sociale contacten. Aan iemand die blijft geloven in wat nog wél mogelijk is.

Waarom zouden we die ondersteuning dan allemaal los van elkaar organiseren?

Vanuit die overtuiging bouwen we aan een geïntegreerd zorgmodel. Een model dat vertrekt vanuit talenten en mogelijkheden, niet vanuit beperkingen.

In Roeselare bewijzen we dat het kan.

Daar hebben we een voormalig hotel omgevormd tot een woonproject voor mensen met autisme en psychische kwetsbaarheden.

Een plek waar mensen zelfstandig kunnen wonen, met begeleiding dichtbij wanneer ze die nodig hebben.

Geen grootschalige instelling. Geen anonieme zorgmachine.

Wel een thuis.

Het project is vanaf de start een succes. En wat mij misschien nog het meest raakt: ook andere steden en gemeenten komen ondertussen bij ons aankloppen.

Omdat zij dezelfde nood zien. Omdat er te weinig aangepaste woonvormen zijn. Omdat ze geloven dat het anders kan.

We werken inmiddels aan bijkomende projecten in onder meer Torhout en Oostende. Samen met Roeselare gaat het om 83 geplande woonunits.

En toch botsen ook wij op een grens.

Niet op een gebrek aan ideeën. Niet op een gebrek aan mensen die hulp nodig hebben. Niet op een gebrek aan bereidheid om het anders te doen.

Wel op de financiële middelen om die oplossingen snel genoeg te realiseren.

Wat als we geld opnieuw inzetten waarvoor het écht nodig is?

Ik geloof dat we ook anders naar investeren moeten kijken.

Niet alleen vanuit de vraag hoeveel geld iets opbrengt.

Maar ook vanuit de vraag hoeveel maatschappelijke waarde we ermee creëren.

Daarom werken we bij Indigo aan co-creatie.

Een model waarbij mensen met financiële middelen mee investeren in concrete zorgprojecten. Met duidelijke afspraken en een financieel rendement, maar ook met een maatschappelijk doel.

Investeren in woningen voor mensen die anders moeilijk een plek vinden.

Investeren in begeleiding die mensen sterker maakt.

Investeren in kansen voor mensen die al te vaak worden afgeschreven.

Dat is geen liefdadigheid. Dat is sociaal ondernemerschap.

Waarom zou een investering niet tegelijk financieel rendabel én maatschappelijk waardevol kunnen zijn?

Waarom zouden we aanvaarden dat zorg vooral een interessante markt is voor wie bovenaan staat, terwijl er zoveel mensen wachten op echte oplossingen?

Ik ben niet tegen winst. Ik ben voor een eerlijkere verdeling ervan.

Laat daar geen misverstand over bestaan.

Ik wil dat onze organisatie gezond is. Dat onze medewerkers correct behandeld worden. Dat we kunnen blijven investeren en groeien.

Maar ik wil vooral dat de waarde die we creëren ook terugvloeit naar de mensen voor wie we dit allemaal doen.

Naar betere begeleiding. Naar meer woonmogelijkheden. Naar nieuwe kansen.

Een financieel rendement en menselijke waardigheid hoeven elkaar niet uit te sluiten.

Integendeel. Volgens mij ligt precies daar de toekomst van duurzame zorg.

Dit is een oproep.

Aan beleidsmakers: maak ruimte voor zorgmodellen die vertrekken vanuit mensen in plaats van structuren.

Aan de zorgsector: durf jezelf de vraag te stellen waar de middelen uiteindelijk terechtkomen.

Aan ondernemers en investeerders: besef dat kapitaal veel meer kan betekenen dan een bedrag op een rekening.

En aan iedereen die vandaag denkt dat het nu eenmaal zo werkt in de zorg: het hoeft niet zo te blijven.

Ik beweer niet dat wij alle antwoorden hebben. En ik beweer evenmin dat ons model alle problemen van de zorgsector zal oplossen.

Maar we tonen wel dat het anders kan.

Met ondernemerschap. Met financiële discipline. Met samenwerking.

En vooral met een hart.

Want de echte waarde van zorg zit niet in wat de top eraan verdient. Maar in wat ze betekent voor de mensen die haar nodig hebben.

Dat is de zorg waarin ik geloof.

En dat is de zorg waaraan ik wil blijven bouwen.

Annelien Jonckheere

Oprichter Indigo Groep
Zorgondernemer en gerechtelijk deskundige
www.annelienjonckheere.be

*Deze open brief is een reactie op de berichtgeving van De Morgen over de verloning van CEO's van grote rusthuisgroepen.